UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

EKSPLORASI PELAKSANAAN PENGAJARAN TILAWAH AL-QURAN PROGRAM j-QAF DAN HUBUNGANNYA DENGAN PENCAPAIAN MURID

PAHARUDIN BIN ARBAIN

TESIS YANG DIKEMUKAKAN INI UNTUK MEMENUHI SYARAT
MEMPEROLEHI IJAZAH DOKTOR FALSAFAH
(PENDIDIKAN ISLAM)

FAKULTI SAINS KEMANUSIAAN
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

2015

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

UPSI/IPS-3/BO 32
Pind:00 m/s: 1/1

INSTITUT PENGAJIAN SISWAZAH

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Perakuan ini telah dibuat pada **24 FEB 2015**.

i. Perakuan Pelajar

Saya, **PAHARUDIN BIN ARBAIN**, No Matrik **P20111000486** dari **Fakulti Sains Kemanusiaan** dengan ini mengaku bahawa tesis yang bertajuk : **Eksplorasi Pelaksanaan Pengajaran Tilawah Al-Quran Program j-QAF dan Hubungannya Dengan Pencapaian Murid**, adalah hasil kerja saya sendiri. Saya tidak memplagiat dan apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hak cipta telah dinyatakan dengan jelasnya dan secukupnya.

____
(PAHARUDIN BIN ARBAIN)

ii. Perakuan Penyelia:

Saya, **DR MISNAN BIN JEMALI** dengan ini mengesahkan bahawa hasil kerja pelajar yang bertajuk **Eksplorasi Pelaksanaan Pengajaran Tilawah Al-Quran Program j-QAF dan Hubungannya Dengan Pencapaian Murid** dihasilkan oleh pelajar seperti nama di atas dan telah diserahkan kepada Institut Pengajian Siswazah bagi memenuhi sebahagian / sepenuhnya syarat untuk memperoleh **Ijazah Doktor Falsafah Pendidikan Islam**.

______________ ________________________
Tarikh (DR MISNAN BIN JEMALI)

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

PENGHARGAAN

Segala puji dan syukur hanyalah untuk Allah SWT, Tuhan semesta alam. Selawat dan salam ke atas junjungan besar Nabi Muhammad SAW, Penghulu sekalian Nabi dan Rasul yang diutuskan untuk menyampaikan pengajaran dan membersihkan umat daripada kejahilan.

Sekalung penghargaan dan terima kasih diucapkan kepada Dr. Misnan bin Jemali selaku penyelia utama kajian ini dan Dr. Ibrahim bin Hashim selaku penyelia bersama atas segala tunjuk ajar, nasihat dan bimbingan yang diberikan sepanjang penyelidikan dan proses menyiapkan tesis ini.

Setinggi penghargaan dan terima kasih juga kepada Dekan, Timbalan Dekan, Ketua Jabatan dan barisan pensyarah di Jabatan Pengajian Islam, Fakulti Sains Kemanusiaan (FSK) UPSI terutamanya kepada Dr. Azmil bin Hashim dan Dr. Ahmad Yunus bin Kassim selaku penilai proposal dan kemajuan kajian ini, teman-teman ijazah tinggi, staf FSK dan staf IPS UPSI dan rakan-rakan pensyarah di Institut Pendidikan Guru Kampus Ipoh.

Setinggi penghargaan kepada Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM) yang memberikan peluang serta menaja sepenuhnya penyelidikan ini. Ucapan terima kasih juga ditujukan kepada Bahagian Perancangan dan Penyelidikan Dasar Pendidikan (EPRD), Pengarah Jabatan Pendidikan Negeri, Guru Besar dan guru j-QAF yang telah memberikan kerjasama dan membenarkan kajian ini dilaksanakan dengan jayanya.

Setinggi penghargaan dan terima kasih kepada bapa mertua Haji Abd Satar bin Hussin atas sokongan dan doa berterusan agar dimudahkan urusan penyelidikan ini. Setinggi penghargaan dan terima kasih kepada isteri tersayang Hafilah binti Abd Satar, anak-anak belaian kasih Luqman Nur Hakim dan Balqis Ifatul Husna serta seluruh keluarga tercinta atas sokongan motivasi, moral dan bantuan yang dihulurkan dalam usaha menimba ilmu dan pengalaman ini. Sekalung doa dan pengampunan untuk ayahanda Allahyarham Haji Arbain bin Arsad, ibunda Allahyarhamah Hajah Khadijah binti Muhamad dan ibu mertua Allahyarhamah Hajah Latifah binti Salleh yang terlebih dahulu kembali ke pangkuan Ilahi, moga dicucuri rahmat atas roh kesemuanya.

Hanya Allah SWT yang Maha Mengetahui atas segala kebenaran dan hanya Allah SWT jua dapat memberikan ganjaran atas jasa dan sumbangan bakti semua.

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

ABSTRAK

Tujuan kajian ini adalah untuk mengenal pasti tahap pelaksanaan pengajaran Tilawah al-Quran program j-QAF dan hubungannya dengan pencapaian murid sekolah rendah di Malaysia. Kajian ini menggunakan teori al-Qabisi untuk mengkaji lapan komponen pelaksanaan pengajaran guru yang merangkumi objektif, tahap murid, set induksi, kaedah, alat bantu mengajar (ABM), pujian, penilaian, dan sahsiah guru. Kajian ini menggunakan pendekatan kuantitatif dan disokong oleh pendekatan kualitatif. Dua set instrumen soal selidik dibina oleh pengkaji dengan nilai kebolehpercayaan alfa Cronbach adalah tinggi, iaitu antara 0.757 hingga 0.913. Seramai 402 guru j-QAF dan 1,260 murid tahun lima dipilih secara rawak berstrata di lima negeri berdasarkan zon untuk menjawab instrumen soal selidik. Sementara itu, seramai 486 murid turut terlibat dalam ujian pencapaian Tilawah al-Quran dan 10 guru pula terlibat dalam pemerhatian kelas dan sesi temu bual. Data kajian dianalisis secara deskriptif dan inferensi menggunakan kekerapan, peratus, min, sisihan piawai, ujian-t, ANOVA sehala, korelasi Pearson, dan regresi berganda. Dapatan kajian menunjukkan pelaksanaan pengajaran guru berada pada tahap sederhana tinggi menurut persepsi guru (min 3.92) dan juga persepsi murid (min 3.43). Dapatan pencapaian Tilawah al-Quran pula berada pada tahap baik dengan skor min keseluruhan ialah 71.41. Analisis inferensi perbezaan menunjukkan 20 hipotesis nol diterima dan 20 hipotesis nol lagi ditolak berdasarkan lima faktor demografi guru. Analisis korelasi pula menunjukkan terdapat hubungan yang signifikan antara lapan komponen pelaksanaan pengajaran guru dengan pencapaian Tilawah al-Quran (nilai r antara 0.092 hingga 0.304), manakala analisis regresi berganda membuktikan empat komponen pelaksanaan pengajaran guru (kaedah, tahap murid, set induksi, dan ABM) memberikan sumbangan sebanyak 15.2% kepada pencapaian Tilawah al-Quran. Implikasi dan cadangan dikemukakan bagi memberikan input yang bermanfaat kepada Kementerian Pendidikan Malaysia (KPM), sekolah, guru, dan masyarakat dalam usaha meningkatkan kualiti pelaksanaan pengajaran guru, dan pencapaian murid dalam program j-QAF turut dibincangkan.

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

EXPLORATION OF THE IMPLEMENTATION ON j-QAF QURAN RECITATION TEACHING PROGRAM AND ITS RELATIONSHIP WITH STUDENTS' ACHIEVEMENT

ABSTRACT

This study identifies the implementation level of j-QAF Quran recitation teaching program and its relationship with primary school students' achievement in Malaysia. This study used al-Qabisi theory to examine eight implementation components of teachers' teaching; objectives, students' level, induction set, methods, teaching aid (TA), commendatory, evaluation, and teachers' personality. This study adopted a quantitative approach and supported by a qualitative approach. Two sets of questionnaire instruments were established with high reliability value of Cronbach's alpha (0.757 - 0.913). 402 j-QAF teachers and 1,206 year five students were randomly selected and stratified in five states by zones to answer the instruments. Meanwhile, 486 students participated in the Quran recitation's achievement test and 10 teachers were engaged in classrooms observation and interviews session. The data was analyzed descriptively and inferentially using frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, Pearson correlation, and multiple regression. The findings indicated that the implementation of teachers' teaching was at a moderate level for teachers' perception (mean 3.92) and students' perception (mean 3.43). Findings for the Quran recitation's achievement was at a good level (total mean score 71.41). Inferential analysis of differences indicated that 20 null hypothesis were accepted and 20 null hypothesis were rejected based on five teachers' demographic factors. Correlation analysis indicated a significant connection between the eight implementation components of teachers' teaching with the Quran recitation's achievement (r value from 0.092 to 0.304). Multiple regression analysis proved that the four implementation components of teachers' teaching (teaching methods, students' level, induction set and TA) contributed to 15.2% of the Quran recitation's achievement. The implications and recommendations have been presented to provide beneficial inputs to the Malaysian Ministry of Education (MOE), schools, teachers, and communities in the effort to improve the quality of teachers' teaching implementation, and students' achievement in j-QAF Quran program has been discussed.

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

KANDUNGAN

Halaman

PENGAKUAN		ii
PENGHARGAAN		iii
ABSTRAK		iv
ABSTRACT		v
KANDUNGAN		vi
SENARAI JADUAL		xiii
SENARAI RAJAH		xxi
SENARAI SINGKATAN		xxii
SENARAI ISTILAH		xxiv
SENARAI TRANSLITERASI		xxv
BAB 1	**PENDAHULUAN**	
1.1	Pengenalan	1
1.2	Latar Belakang Kajian	3
1.3	Pernyataan Masalah	7
1.4	Objektif Kajian	12
1.5	Persoalan Kajian	13
1.6	Hipotesis Kajian	14
1.7	Kerangka Konseptual Kajian	20
1.8	Kepentingan Kajian	25
1.9	Batasan Kajian	26

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

1.10 Definisi Operasional Kajian 29

1.10.1 Pelaksanaan Pengajaran 29

1.10.2 Tilawah al-Quran 30

1.10.3 Program j-QAF 31

1.10.4 Guru j-QAF 32

1.11 Kesimpulan 33

BAB 2 SOROTAN LITERATUR

2.1 Pengenalan 34

2.2 Perkembangan Pengajaran al-Quran 34

2.2.1 Pengajaran al-Quran Zaman Permulaan Islam 34

2.2.2 Tingkat-tingkat Bacaan al-Quran 38

2.2.3 Mashaf al-Quran Resam Uthmani 40

2.3 Model Pengajaran 44

2.3.1 Model Pengajaran al-Qabisi 45

2.3.2 Model Pengajaran Kaedah Iqra’ 57

2.3.3 Model Pengajaran Le Francois dan Robert Glaser 59

2.4 Pengajaran al-Quran di Malaysia 62

2.4.1 Pengajaran al-Quran di Peringkat Awal 62

2.4.2 Pengajaran al-Quran di Peringkat Sekolah 63

2.5 Program j-QAF 68

2.5.1 Latar Belakang Program j-QAF 68

2.5.2 Pelaksanaan Program j-QAF 68

2.5.3 Model-model Program j-QAF 70

2.5.4 Model Tilawah al-Quran Program j-QAF 71

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

	2.5.5 Pelaksanaan Pengajaran Tilawah al-Quran Program j- QAF	76
2.6	Kajian Literatur Berkaitan	94
	2.6.1 Kajian Pencapaian Tilawah al-Quran	94
	2.6.2 Kajian Amalan Pengajaran Guru	101
	2.6.3 Kajian Inferensi Amalan Pengajaran Guru dan Hubungannya dengan Pencapaian Murid	111
2.7	Kesimpulan	116
BAB 3	**METODOLOGI KAJIAN**	
3.1	Pengenalan	117
3.2	Reka Bentuk Kajian	117
3.3	Lokasi Kajian	119
3.4	Populasi, Sampel dan Kaedah Persampelan	120
	3.4.1 Populasi Kajian	120
	3.4.2 Penentuan Sampel Kajian	121
	3.4.3 Kaedah Persampelan	125
3.5	Instrumen Kajian	128
	3.5.1 Soal Selidik	129
	3.5.2 Ujian Pencapaian Tilawah al-Quran	141
	3.5.3 Pemerhatian	144
	3.5.4 Temu bual	145
3.6	Kesahan dan Kebolehpercayaan Instrumen	146
	3.6.1 Kesahan Instrumen Kajian	146
	3.6.2 Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	149
3.7	Kajian Rintis	154

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

3.8 Prosedur Pengumpulan Data 156

3.9 Tatacara Penganalisisan Data 159

3.9.1 Analisis Data Kuantitatif 159

3.9.2 Analisis Data Kualitatif 168

3.10 Kesimpulan 169

BAB 4 DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan 170

4.2 Profil Responden Kajian 171

4.2.1 Profil Responden Guru (Soal Selidik) 171

4.2.2 Profil Responden Murid (Soal Selidik) 174

4.2.3 Profil Responden Murid (Ujian Pencapaian Tilawah) 177

4.2.4 Profil Responden Guru (Pemerhatian dan Temu bual) 179

4.3 Analisis Deskriptif 180

4.3.1 Tahap Pelaksanaan Pengajaran Tilawah al-Quran Program j-QAF 180

4.4 Tahap Pencapaian Tilawah al-Quran Program j-QAF 249

4.5 Analisis Perbezaan 250

4.5.1 Perbezaan Skor Min Tahap Pelaksanaan Pengajaran Guru Berdasarkan Lokasi Sekolah 250

4.5.2 Perbezaan Skor Min Tahap Pelaksanaan Pengajaran Guru Berdasarkan Jantina 258

4.5.3 Perbezaan Skor Min Tahap Pelaksanaan Pengajaran Guru Berdasarkan Latar Belakang Universiti 265

4.5.4 Perbezaan Skor Min Tahap Pelaksanaan Pengajaran Guru Berdasarkan Pengalaman Mengajar 273

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

4.5.5 Perbezaan Skor Min Tahap Pelaksanaan Pengajaran Guru Berdasarkan Kekerapan Menghadiri Kursus 284

4.6 Analisis Hubungan 297

4.6.1 Hubungan Antara Komponen Pelaksanaan Pengajaran Guru dengan Pencapaian Tilawah al-Quran Program j-QAF 297

4.7 Analisis Sumbangan 301

4.7.1 Sumbangan Komponen Pelaksanaan Pengajaran Guru Terhadap Pencapaian Tilawah al-Quran Program j-QAF 301

4.8 Kesimpulan 306

BAB 5 PERBINCANGAN, KESIMPULAN DAN CADANGAN

5.1 Pengenalan 307

5.2 Ringkasan Kajian 307

5.3 Perbincangan Dapatan Kajian 309

5.3.1 Perbincangan Demografi Guru dan Murid 309

5.3.2 Perbincangan Tahap Pelaksanaan Pengajaran Tilawah al-Quran Program j-QAF 314

5.3.3 Pencapaian Tilawah al-Quran 333

5.3.4 Perbezaan Tahap Pelaksanaan Pengajaran Guru Berdasarkan Lokasi, Jantina, Latar Belakang Universiti, Pengalaman dan Kehadiran Kursus. 335

5.3.5 Hubungan Pelaksanaan Pengajaran Guru dengan Pencapaian Tilawah al-Quran Program j-QAF 342

5.3.6 Sumbangan Pelaksanaan Pengajaran Guru terhadap Pencapaian Tilawah al-Quran Program j-QAF 344

5.4 Kesimpulan Dapatan Kajian 347

5.5 Garis Panduan Pelaksanaan Pengajaran Tilawah al-Quran 349

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P
Program j-QAF

5.6 Implikasi Kajian 355

5.6.1 Implikasi Kajian Kepada Model Pengajaran 355

5.6.2 Implikasi Kajian Kepada Bidang Pendidikan 356

5.6.3 Implikasi Kajian Kepada Dasar dan Polisi Program 357

5.7 Cadangan 359

5.7.1 Cadangan Kepada Kementerian Pendidikan Malaysia 360

5.7.2 Cadangan Kepada Pihak Sekolah 361

5.7.3 Cadangan Kepada Guru j-QAF 361

5.7.4 Cadangan Kepada Masyarakat 362

5.8 Cadangan Kajian Lanjutan 363

5.9 Kesimpulan 364

RUJUKAN 366

LAMPIRAN 387

LAMPIRAN A INSTRUMEN KAJIAN

A1- Soal Selidik Guru 387

A2- Soal Selidik Murid 395

A3- Borang Pemarkahan Ujian Tilawah 404

A4- Borang Senarai Semak Pemerhatian 405

A5- Borang Temu Bual 410

LAMPIRAN B SENARAI RUJUKAN PAKAR

B1- Senarai Rujukan Pakar Instrumen Kajian 414
UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

	B2-	Senarai Rujukan Pakar Inter Rater	417
LAMPIRAN C	SURAT KEBENARAN		
	C1-	Surat Kebenaran EPRD	419
	C2-	Surat Kebenaran JPN	420
LAMPIRAN D	SENARAI NAMA SEKOLAH		425
LAMPIRAN E	OUTPUT SPSS		
	E1-	Ujian Normaliti	428
	E2-	Ujian Korelasi	433
	E3-	Ujian Regrasi	436

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

SENARAI JADUAL

Jadual		Halaman
1.1	Laporan pencapaian tilawah al-Quran murid tahun enam dan lima program j-QAF di Malaysia	9
2.1	Unjuran bilangan sekolah yang melaksanakan program j-QAF bermula sesi persekolahan 2005 hingga 2010	69
2.2	Unjuran bilangan guru j-QAF bermula tahun 2005 hingga 2010	69
2.3	Agihan waktu bagi model khatam al-Quran dan Asuhan Tilawah al-Quran	71
3.1	Saiz sampel bagi instrumen soal selidik guru, soal selidik murid, ujian tilawah dan data kualitatif	125
3.2	Saiz sampel responden kajian berdasarkan instrumen kajian.	128
3.3	Analisis konstruk, sub konstruk dan item-item bagi instrumen soal selidik	138
3.4	Taburan hukum tajwid asas berdasarkan ayat 1-17 surah al-Mukminun.	143
3.5	Klasifikasi indeks kebolehpercayaan.	150
3.6	Nilai pekali kebolehpercayaan alpha Cronbach	150
3.7	Contoh pengiraan Cohen Kappa bagi data pemerhatian dan temu bual.	153
3.8	Skala persetujuan Cohen Kappa.	153
3.9	Pengiraan Cohen Kappa bagi ujian tilawah al-Quran	154
3.10	Pelaksanaan proses pengumpulan data kualitatif (pemerhatian dan temu bual)	158
3.11	Interpretasi min tingkah laku afektif Nunally	160

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

3.12	Tafsiran tahap, gred dan julat pemarkahan ujian tilawah al-Quran program j-QAF	161
3.13	Anggaran kekuatan hubungan antara pemboleh ubah	164
3.14	Ujian normaliti data melalui statistik *skewness* dan *kurtosis*	167
4.1	Profil responden guru berdasarkan zon, lokasi, jantina, kelulusan akademik, latar belakang universiti, pengalaman mengajar dan kursus.	173
4.2	Profil murid bagi Instrumen soal selidik berdasarkan zon, lokasi, jantina, tahap khatam dan penglibatan ibu bapa.	175
4.3	Profil murid bagi ujian pencapaian tilawah al-Quran mengikut zon, lokasi, jantina, tahap khatam dan tahap bacaan.	178
4.4	Profil responden guru bagi data pemerhatian dan temu bual berdasarkan zon, lokasi, jantina, latar belakang universiti	179
4.5	Analisis deskriptif pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF menurut persepsi guru.	179
4.6	Analisis deskriptif pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF menurut persepsi murid.	185
4.7	Analisis deskriptif pelaksanaan objektif pengajaran guru melalui data pemerhatian.	187
4.8	Analisis deskriptif objektif pengajaran berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian	189
4.9	Analisis deskriptif pelaksanaan tahap murid menurut persepsi guru.	191
4.10	Analisis deskriptif komponen pelaksanaan tahap murid menurut persepsi murid.	193
4.11	Analisis deskriptif pelaksanaan tahap murid melalui data pemerhatian.	195
4.12	Analisis deskriptif tahap murid berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian.	197
4.13	Analisis deskriptif pelaksanaan set induksi menurut persepsi guru.	199
4.14	Analisis deskriptif pelaksanaan set induksi menurut persepsi murid.	201

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

4.15	Pelaksanaan set induksi melalui data pemerhatian.	202
4.16	Analisis deskriptif set induksi berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian.	204
4.17	Analisis deskriptif pelaksanaan kaedah pengajaran menurut persepsi guru.	207
4.18	Analisis deskriptif pelaksanaan kaedah pengajaran menurut persepsi murid.	210
4.19	Analisis deskriptif pelaksanaan kaedah pengajaran melalui data pemerhatian.	212
4.20	Rumusan analisis deskriptif pelaksanaan kaedah pengajaran berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian.	215
4.21	Analisis deskriptif penggunaan ABM menurut persepsi guru.	217
4.22	Analisis deskriptif penggunaan ABM menurut persepsi murid.	219
4.23	Analisis deskriptif penggunaan ABM melalui data pemerhatian.	220
4.24	Rumusan analisis deskriptif penggunaan ABM berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian.	222
4.25	Analisis deskriptif pelaksanaan pujian dan peneguhan menurut persepsi guru.	224
4.26	Analisis deskriptif pelaksanaan pujian dan peneguhan menurut persepsi murid.	227
4.27	Analisis deskriptif pelaksanaan pujian dan peneguhan melalui data pemerhatian.	228
4.28	Rumusan analisis deskriptif pelaksanaan pujian dan peneguhan berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian.	230
4.29	Analisis deskriptif pelaksanaan penilaian dan rumusan menurut persepsi guru.	232
4.30	Analisis deskriptif pelaksanaan penilaian dan rumusan menurut persepsi murid.	234
4.31	Analisis pelaksanaan penilaian dan rumusan melalui data pemerhatian	235

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

4.32 Rumusan analisis deskriptif pelaksanaan penilaian dan rumusan berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian. 237

4.33 Analisis deskriptif pelaksanaan sahsiah guru menurut persepsi guru. 240

4.34 Analisis deskriptif pelaksanaan sahsiah guru menurut persepsi murid. 243

4.35 Analisis deskriptif pelaksanaan sahsiah guru melalui data pemerhatian. 245

4.36 Rumusan analisis deskriptif sahsiah guru berdasarkan soal selidik guru, soal selidik murid dan pemerhatian. 247

4.37 Rumusan keseluruhan skor min dan peratusan komponen pelaksanaan pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF menurut persepsi guru dan murid. 248

4.38 Analisis deskriptif tahap pencapaian murid dalam tilawah al-Quran program j-QAF. 249

4.39 Ujian-t perbezaan pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 251

4.40 Ujian-t perbezaan pelaksanaan tahap murid bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 251

4.41 Ujian-t perbezaan objektif pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 252

4.42 Ujian-t perbezaan pelaksanaan kaedah pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 253

4.43 Ujian-t perbezaan penggunaan ABM bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 254

4.44 Ujian-t perbezaan pelaksanaan pujian dan peneguhan bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 255

4.45 Ujian-t Perbezaan pelaksanaan penilaian dan rumusan bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 255

4.46 Ujian-t perbezaan pelaksanaan sahsiah guru bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 256

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

4.47 Rumusan dapatan ujian-t bagi komponen pelaksanaan pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan lokasi sekolah. 257

4.48 Ujian-t perbezaan pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 258

4.49 Ujian-t perbezaan pelaksanaan tahap murid bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 259

4.50 Ujian-t perbezaan pelaksanaan set induksi bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 260

4.51 Ujian-t perbezaan pelaksanaan kaedah pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan jantina. 261

4.52 Ujian-t perbezaan penggunaan ABM bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 262

4.53 Ujian-t perbezaan pelaksanaan pujian dan peneguhan bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 262

4.54 Ujian-t perbezaan pelaksanaan penilaian dan rumusan bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 263

4.55 Ujian-t perbezaan pelaksanaan sahsiah guru bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 264

4.56 Rumusan Ujian-t bagi komponen pelaksanaan pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan jantina. 265

4.57 Ujian-t perbezaan pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 266

4.58 Ujian-t perbezaan pelaksanaan tahap murid bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 267

4.59 Ujian-t perbezaan pelaksanaan set induksi bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 267

4.60 Ujian-t perbezaan pelaksanaan kaedah pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan latar belakang universiti. 268

4.61 Ujian-t perbezaan penggunaan ABM bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 269

4.62 Ujian-t perbezaan pelaksanaan pujian dan peneguhan bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 270

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

4.63 Ujian-t perbezaan pelaksanaan penilaian dan rumusan bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 271

4.64 Ujian-t perbezaan pelaksanaan sahsiah guru bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 271

4.65 Rumusan Ujian-t komponen pelaksanaan pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan latar belakang universiti. 273

4.66 ANOVA Sehala pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 274

4.67 Ujian Post-hoc LSD pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 274

4.68 ANOVA Sehala pelaksanaan tahap murid bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 276

4.69 ANOVA Sehala pelaksanaan set induksi bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 277

4.70 ANOVA Sehala pelaksanaan kaedah pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 277

4.71 ANOVA Sehala penggunaan ABM bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 278

4.72 ANOVA Sehala pelaksanaan pujian dan peneguhan bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 279

4.73 ANOVA Sehala pelaksanaan penilaian dan rumusan bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 280

4.74 Ujian Post-Hoc LSD perbezaan skor min pelaksanaan penilaian dan rumusan bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 281

4.75 ANOVA Sehala pelaksanaan sahsiah guru bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan pengalaman mengajar. 282

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

4.76	Rumusan ANOVA Sehala bagi komponen pelaksanaan pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan pengalaman mengajar.	283
4.77	ANOVA Sehala pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	284
4.78	Ujian Post-Hoc LSD pelaksanaan objektif pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	285
4.79	ANOVA Sehala pelaksanaan tahap murid bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	286
4.80	ANOVA Sehala pelaksanaan set induksi bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus	287
4.81	Ujian Post-Hoc LSD pelaksanaan set induksi bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	287
4.82	ANOVA Sehala pelaksanaan kaedah pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	289
4.83	ANOVA Sehala penggunaan ABM bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	290
4.84	ANOVA Sehala pelaksanaan pujian dan peneguhan bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	290
4.85	Ujian Post-Hoc LSD pelaksanaan pujian dan peneguhan berdasarkan kekerapan Menghadiri Kursus.	291
4.86	ANOVA Sehala pelaksanaan penilaian dan rumusan bagi pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	292
4.87	Ujian Post-Hoc LSD pelaksanaan penilaian dan rumusan berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	292
4.88	ANOVA Sehala pelaksanaan sahsiah guru berdasarkan kekerapan menghadiri kursus.	294

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

4.89 Ujian Post-Hoc LSD pelaksanaan sahsiah guru bagi pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan kekerapan menghadiri kursus. 294

4.90 Rumusan ANOVA Sehala komponen pelaksanaan pengajaran tilawah al-Quran berdasarkan kekerapan menghadiri kursus. 295

4.91 Analisis Korelasi antara komponen pelaksanaan pengajaran guru dan pencapaian tilawah al-Quran. 298

4.92 Analisis korelasi antara komponen pelaksanaan pengajaran guru dengan pencapaian tilawah al-Quran. 299

4.93 Rumusan analisis korelasi komponen pelaksanaan pengajaran guru dengan pencapaian tilawah al-Quran. 300

4.94 Nilai Varians hipotesis regrasi berganda model summary 302

4.95 Analisis regrasi berganda (*stepwise*) sumbangan pemboleh ubah peramal (komponen pengajaran guru) terhadap pencapaian tilawah al-Quran. 303

4.96 Analisis Anova Persamaan Regrasi Berganda. 303

4.97 Rumusan Hipotesis Regrasi Berganda (Ho_7) 306

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

SENARAI RAJAH

Rajah		Halaman
1.1	Model pengajaran tilawah al-Quran menurut al-Qabisi	22
1.2	Kerangka kajian pelaksanaan pengajaran guru dan hubungannya dengan pencapaian murid dalam tilawah al-Quran program j-QAF	24
4.1	Perbandingan skor min lapan komponen pelaksanaan pengajaran guru antara persepsi guru dan murid	248
5.1	Ilustrasi garis panduan pelaksanaan pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF dan hubungannya dengan pencapaian murid	351
5.2	Garis panduan pelaksanaan komponen-komponen pengajaran tilawah al-Quran program j-QAF dan huraiannya	354

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDID
N IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI P

SENARAI SINGKATAN

Singkatan	
%	Peratusan
&	dan
/	atau
ABM	Alat Bantu Mengajar
AS	Alaihi Salam
BBM	Bahan Bantu Mengajar
BIG	Baca Ikut Guru
Bil.	Bilangan
BPI	Bahagian Pendidikan Islam
BPG	Bahagian Pendidikan Guru
DPLI	Diploma Pendidikan Lepasan Ijazah
CD	*Compact Dise*
et al.	*(et alia): and others*
FSK	Fakulti Sains Kemanusiaan
FPI	Falsafah Pendidikan Islam
GCPI	Guru Cemerlang Pendidikan Islam
GDL	Guru Dalam Latihan
j-QAF	Jawi, Quran, Al-Quran, Fardu Ain
jil.	Jilid
JPN	Jabatan Pendidikan Negeri
JAPIM	Jabatan Pendidikan Islam dan Moral
LPBS	Latihan Perguruan Berasaskan Sekolah
ICT	*Information and Communication Technology*

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKA
DRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PEN

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS

IPGM	Institut Pendidikan Guru Malaysia
IPT	Institut Pengajian Tinggi
KAFA	Kelas Agama dan Fardu Ain
KBSR	Kurikulum Baru Sekolah Rendah
KBSM	Kurikulum Bersepadu Sekolah Menengah
KPM	Kementerian Pelajaran Malaysia
KPLI	Kursus Perguruan Lepasan Ijazah
LCD	*Liquid Crystal Display*
MTQ	Majlis Tadarus Al-Quran
SK	Sekolah Kebangsaan
SJK	Sekolah Jenis Kebangsaan
SAW	*Sallalah Alaihi Wa Salam*
SRA	Sekolah Rendah Agama
SWT	*Subhanah Wa Taala*
SPPIM	Sektor Pengurusan Pendidikan Islam dan Moral
SPSS	*Statistical Package for Social Science*
RA	*Radiayallahu Anhu*
P1-P10	Peserta 1 - Peserta 10
PAFA	Pendidikan Asas Fardu Ain
Ph.D	Philosophy Doktor
PKBS	Penilaian Kemajuan Berasas Sekolah
PPD	Pejabat Pendidikan Daerah
PI	Pendidikan Islam
TMK	Teknologi Maklumat dan Komunikasi
TMm	Teknologi Maklumat Multimedia
UPSI	Universiti Pendidikan Sultan Idris

UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS UNIVERSITI PENDIDIKAN SULTAN IDRIS